

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічний Факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ПСИХОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

(назва навчальної дисципліни)

Дошкільна освіта

(назва освітньої програми)

Рік навчання III, семестр V

Форма навчання (*денна*)

Галузь знань

01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність

012 Дошкільна освіта

(шифр, назва)

Освітній рівень

Перший рівень вищої освіти (бакалаврський)

**Кафедра
та викладач**

Кафедра Дошкільної освіти

Викладач: кандидат психологічних наук, старший викладач **Корх Віра Михайлівна**

Лінк на профіль викладача на сайті кафедри дошкільної освіти Педагогічного факультету:

<https://kdo.pf.udu.edu.ua/sklad-kafedri>

Лінк у Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=ESdVaFIAAAAJ&hl=en>)

Лінк у Moodle: <https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=4085>

E-mail: v.m.korh@npu.edu.ua

**I. Основна
мета/цілі навчання**

Основна мета вивчення навчальної дисципліни: надати студентам необхідні теоретичні знання для виконання функції вихователя дошкільного навчального закладу, який працюватиме в системі освіти, в приватних закладах, родині, в малих і великих групах та ін.; розширити професійну ерудицію, світогляд, виробити наукове світобачення студентської молоді, сприяти володінню глибокими знаннями про закономірності й механізми виникнення, функціонування та прояву соціально-психологічної реальності, що складається у процесі міжособистісних взаємодій, оволодіння студентами елементарними навичками базових психодіагностичних методик соціально- психологічних досліджень.

Завдання: засвоєння теоретичних знань про людину, її психологію у зв'язку з соціальним середовищем, а також навичками проведення соціально-психологічних досліджень. Зокрема, це – оволодіння навичками проведення психологічних досліджень та ознайомлення із функціями вихователя ЗДО; оволодіння знаннями соціальної

психології для осмислення змісту людських стосунків, знаходження адекватних способів вирішення питань, що виникають в комунікативній, підприємницькій, організаторській сфері міжособистісних і міжгрупових взаємодій.

II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі*

*Навчальна дисципліна вибіркова
Цикл професійної підготовки
Шифр дисципліни: ВВ2.3.*

III. Обсяг навчальної дисципліни

<i>Кількість кредитів</i>	<i>3 кредити</i>
<i>Загальна кількість годин</i>	<i>90</i>
<i>Лекційні заняття</i>	<i>20</i>
<i>Семінарські/практичні заняття</i>	<i>18</i>
<i>Самостійна робота</i>	<i>52</i>

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретично-методологічні засади соціальної психології. Особистість з погляду соціальної психології.

Тема 1.1. Соціальна психологія як наука.

Тема 1.2. Методи дослідження в соціальній психології.

Тема 1.3. Соціально-психологічні проблеми особистості та її соціалізації.

Змістовий модуль 2. Соціально-психологічний феномен спілкування.

Тема 2.1. Спілкування як феномен соціальної психології.

Тема 2.2. Соціальне сприймання та пізнання.

Тема 2.3. Комунікація в міжособистісних відносинах.

Тема 2.4. Міжособистісна взаємодія у процесі спілкування.

Змістовий модуль 3. Феномен групи в соціальній психології.

Тема 3.1. Мала група у контексті соціальної психології.

Тема 3.2. Психологія великих соціальних груп і масових явищ.

V. Результати навчання

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

VI. Порядок і критерії оцінювання

Форма підсумкового контролю – Залік. Підсумкова оцінка на заліку формується за результатом поточної роботи протягом навчального курсу: 60 балів за роботу на семінарсько-практичних заняттях, 40 за модульні контрольні роботи.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових (практичних) завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем.

Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; 0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Вимоги до роботи студентів під час проведення навчальних занять з курсу (відвідування занять, етика поведінки під час занять, відпрацювання пропущених занять тощо).

Відповідно положенню «Про організацію освітнього процесу Українського державного університету імені Михайла Драгоманова» (2023), основними видами самостійної роботи студентів в рамках даного курсу є: підготовка до лекцій, семінарів, практичних робіт, дослідницьких робіт, заліку, вивчення інформаційних джерел, дослідницька діяльність, виконання практичних робіт.

Відвідування занять та відпрацювання студентами пропущених занять є обов'язковим до заліку. Студенти, які оформили індивідуальні графіки навчання повинні вчасно виконувати всі завдання та відпрацьовувати семінарсько-практичні заняття.

Індивідуальні дослідницькі завдання (ІНДЗ) є важливою формою самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Головна мета виконання ІНДЗ – поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці при виконанні аналітичних, розрахункових, дослідницьких та інших видів практичних завдань.

Терміни виконання, подання і захисту індивідуальних дослідницьких завдань регламентуються відповідним графіком, який розробляє кафедра на кожен семестр. Одержання позитивних оцінок за виконання ІНДЗ є необхідною умовою допуску студента до семестрового контролю з даної дисципліни (модульної контрольної роботи та диференційованого заліку).

Вимоги до академічної доброчесності студентів.

Згідно положенню «Про академічну доброчесність в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова» (2023), здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись принципів академічної доброчесності, уникати плагіату при виконанні самостійних робіт та індивідуальних дослідницьких завдань, дотримуватись етичних норм при використанні результатів досліджень інших дослідників з посиланням на них, розвивати навички коректної роботи з джерелами наукової інформації, дотримуватись вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, активізувати самостійну та індивідуальну роботу при створенні авторського твору та нести відповідальність за порушення загальноприйнятих правил цитування.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб та можливостей);
  - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
  - дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права;
  - надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень та джерела інформації.
-

**VIII. Основні
інформаційні
ресурси**

1. Власова О. І. Никоненко Ю. В. Соціальна психологія організацій та управління Київ: Центр навчальної літератури, 2019.
2. Власова О. І. Психологія соціальних здібностей: структура, динаміка, чинники розвитку: Монографія. Київ: ВПУ «Київський університет», 2003. 308 с.
3. Засекіна Л. В., Пастрик Т. В. Основи психології та міжособове спілкування: навчальний посібник (ВНЗ I-III р. а.) 2-е вид. К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2018.
4. Кайдалова Л. Г., Пляка Л. В. Психологія спілкування : навчальний посібник. Харків: НФаУ, 2011. 132 с.
5. Коваленко А. Б. Психологія міжособистісного взаєморозуміння: підручник. Київ: Київський університет, 2010. 215 с
6. Коваленко А. Б., Корнєв М. Н. Соціальна психологія: підручник. Київ : Геопринт, 2006. 400 с.
7. Москаленко В. В. Психологія соціального впливу. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 448с.
8. Москаленко В. В. Соціальна психологія: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 624 с.
9. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: Підручник: У 2 кн. Кн. 1: Соціальна психологія особистості і спілкування. Київ : Либідь, 2010. 464 с.; Кн. 2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. Київ: Либідь, 2006. 560 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/537-sotsalna-psihologiya-orban-lembrik-lb.html>
10. Основи соціальної психології: підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. Київ: Талком, 2018. 580 с.
11. Поліщук В. М. Соціальна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення) : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Суми : Університетська книга, 2006. 217с.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти протокол № 1 від 27.08.2024
